

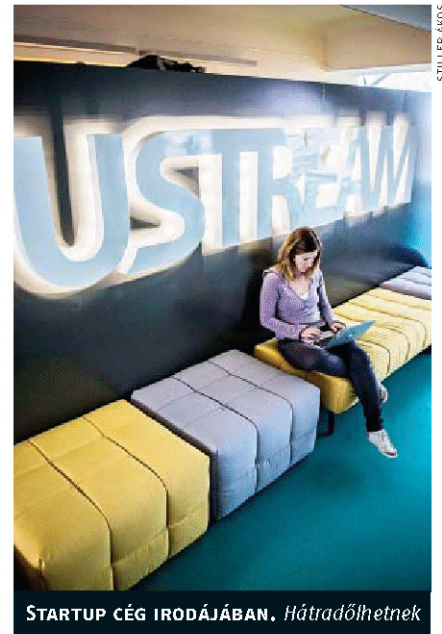
Kényszerhelyzetben a kockázati tőkések

Keretre feszítve

Javulhat a hazai startupok alkupoziója a kockázati tőke-alap-kezelőkkel szemben, akiknek „ki kell szórniuk” a náluk maradt több tízmilliárdos Jeremie-pénzeket.

JÖVŐRE MEGNYÍLHAT A BŐSÉGSZARU, a startup vállalkozások – magyarul: innovatív, gyors növekedésre képes kis cégek – az eddigieknél nagyobb eséllyel találhatnak maguknak befektetőt. Ennek oka prózai: napról napra nő a nyomás a 70 százalékban uniós támogatásból, 30 százalékban pedig önerőből létrejött magyarországi kockázati alapok kezelőinek többségén amiatt,

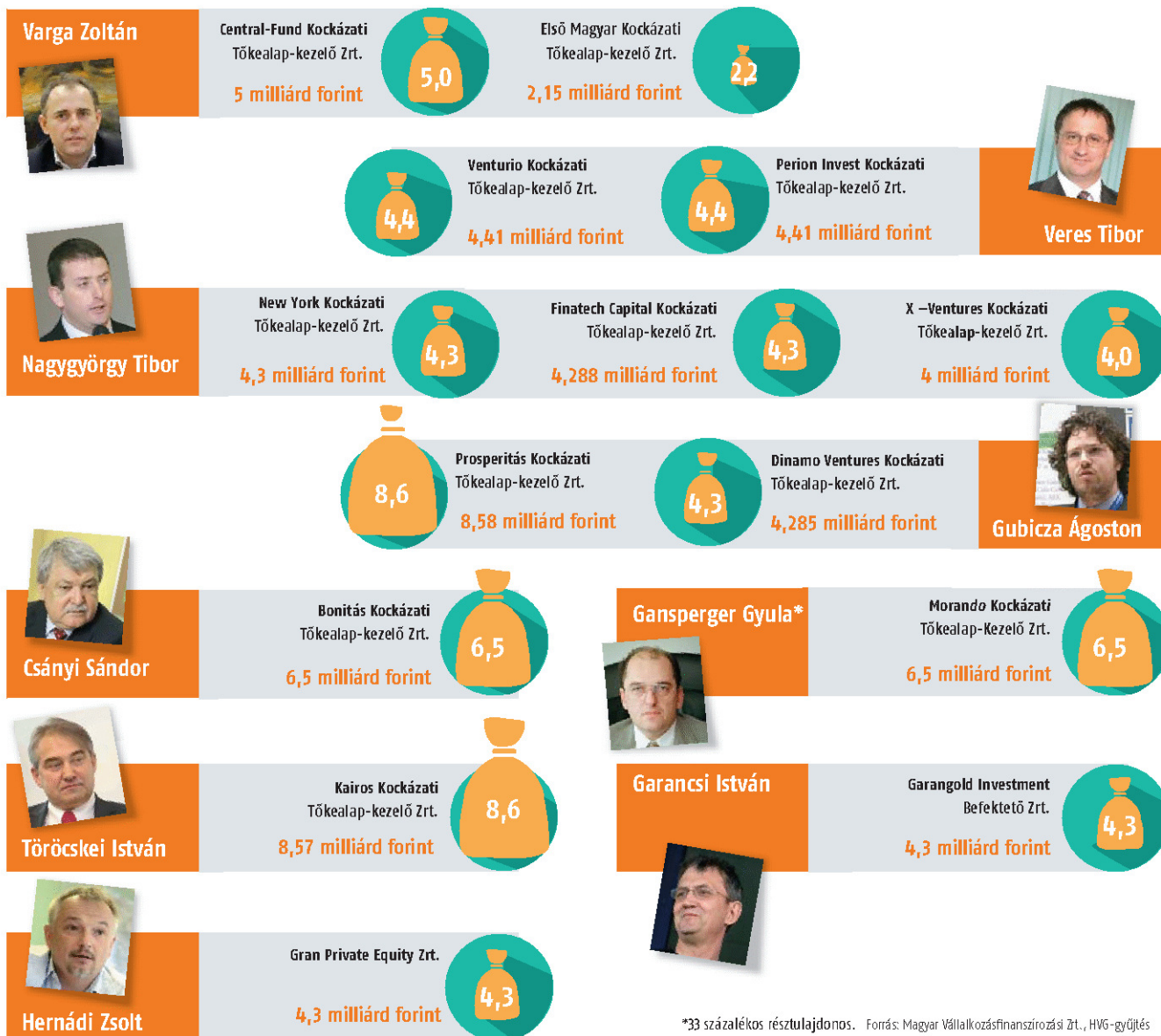
hogy jövő évvégéig ki kell helyezniük a közvetítésre kapott pénzeket. Az EU 2010 tavaszán elindult Jeremie (angolul: Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises) programjának keretében, négy szakaszban az alapokba érkezett 130 milliárd forintnyi tőkének eddig csak közel a fele jutott el a címzetekhez, azaz a hazai kis- és középvállalkozásokhoz (kkv). Az előírás szerint

STARTUP CÉG IRODÁJÁBAN. Hátradőlhetnek

vissza kell fizetni azt a Jeremie-támogatást az uniónak, amelyek befektetéséről 2015. december 31-éig nem döntöttek. Ehhez az alapkezelőknek legkésőbb

Ismertebb nagyvállalkozók tulajdonában lévő kockázati tőkealap-kezelők forrásai

*33 százalékos rész tulajdonos. Forrás: Magyar Vállalkozásfinanszírozási Zrt., HVG-gyűjtés

a jövő nyár végéig meg kellene találniuk a felfuttatni szándékozott vállalkozásokat.

A KÖZELEDŐ HATÁRIDŐ MIATT jó alkupoziációba kerülhetnek a startupok, mivel a kockázati tőke-befektetők a finanszírozásukkal valószínűleg kénytelenek lesznek az eddiginél nagyobb kockázatot vállalni. Viszont továbbra is jó döntéseket kell hozniuk az alapkezelőknek, ezért valószínűleg igyekeznek majd minél „szélesebb hálóval” meríteni, azaz jövő nyárig egyre több rendezvényt, versenyt, találkozót szervezni startupoknak – mondja Szép Péter,

a Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. üzleti tanácsadási partnere. Példá erre az ügynevezett Startup Olimpia, amelynek októberi, magyarországi fordulóján a potenciális befektetők és az érdeklődők előtt 23 ezer euró értékű díjat osztanak ki a legjobban szereplő kezdő vállalkozásoknak termékeikért, ötleteikért, vízióikért. A másik lehetőség a befektetések további kihelyezésére, hogy tovább erősítik, segítik a már támogatott cégeket a nemzetközi piacra kerülésben, azaz az eddig támogatott cégekben növelik befektetéseiket.

Mindenesetre az alapkezelők most megoszthatják tapasztalataikat az EU

ellenőreivel, mivel a napokban megkezdődött a Jeremie-alapok kontrollja. Elsőként a Jeremie I. programban 6,5 milliárd forintos alapot létrehozó Morando Kockázati tőke-alapkezelő Zrt.-t vizsgálták az uniós revizorok. A Morandónak tavaly év végéig kellett kihelyeznie az alapon lévő összeget, amit teljesített is. Négy cégből már sikerült is kiszállniuk, és az eredmény akkor is jónak tekinthető, ha csak az átlagot ütötte meg, hiszen a kockázati tőke-befektetők általában 3–5 évnyi társtulajdonosság után veszik ki – az esetek többségében két számjegyű haszonnal – tőkájüket a vállalkozásokból. Hogy mennyit kere-

Sikerdíjak

Minden évben nagy figyelem övezi, mely magyar cégek juthatnak be a Deloitte által készített, Közép-Európa leggyorsabban fejlődő technológiai cégeit rangsoroló Fast 50-es listájára. Idén az első helyre a 2011 óta nettó 100 millió forintos árbevételét 2013 végére 817 millió forintra tornászó Szallas.hu Kft. került, melynek tulajdonosa a Varga Zoltán érdekeltségébe tartozó, a Sanoma Média Budapest Zrt.-t nemrég felvásárló Central Média csoport Zrt. A lengyel, szerb, román és litván cégeket követően a 8. helyet tudta elérni a Prezi.com Kft., a 10. helyre pedig a szoftvereket gyártó, Leányfalun bejegyzett Dolphio Consulting Kft. ért be.

Fel van adva a lecke azoknak a cégeknek, amelyek az olyan „nagy magyar startupok” sikertörtéjét akarják lemásolni, mint például a navigációs szoftvert gyártó NNG Szoftverfejlesztő Kft., melyet a napokban Észak-Amerika harmadik leggyorsabban és Európa legnagyobb tempóban növekvő cégének választottak. Ezt a díjat eddig magyar cég még soha nem nyerte el. Az International Business Awardsra idén 60 országból 3500 vállalat pályázott. Korábban olyan cégek nyerték el ezt az elismerést, mint például az Acer, az Apple, a BASF vagy a Ford Motor Company. Az NNG árbevétele 2010-ben még 5,9 milliárd forint volt, nyeresége pedig 114 millió forint, 2013-ban pedig 16,8 milliárdos árbevétel mellett 4,78 milliárd nyereséget könyvelhetett el.

setta a Morando a digitális reklámokkal foglalkozó Infiro Kft.-be, a szervertüzemeltetési profilú Game Serverbe, az ITSM fejlesztő cégbe és a pelletgyártással foglalkozó London Halifaxbe fektetett összesen 1,7 milliárd forintjából, annak részleteit üzleti titokként kezeli.

A legaktívabb befektetőnek eddig a hétmilliárd forint feletti tőkét igazgató, ugyancsak az első Jeremie-támogatásból, 2010-ben létrejött Euroventures Kockázati Tőkealap-kezelő Zrt. bizonyult, amelynek portfóliójában összesen 32 cég szerepel. Ezek egyike

a mozifilmek forgalmazásával foglalkozó InterCom Nemzetközi Kulturális Szolgáltató Zrt., melynek százszázalékos tulajdonosa a Holland Antillákon bejegyzett, egyébként Andrew G. Vajna filmügyi biztos és többszörös kaszinótulajdonos érdekeltségébe tartozó Magyar Enterprises C.V. Van a befektetések között ásványvíz-forgalmazó, borászati, szoftverfejlesztő vállalkozás, de magánrepüléssel foglalkozó légitársaság is. Utóbbi cégbe 220 millióval szállt be az Euroventures tavaly decemberben, így még korai lenne megítélni, jó helyre

DIVATCÉG BOLTJÁBAN. Bővülnek

tette-e a Jeremie-pénzt. Egyre sikeresebb viszont és ismertebb egy másik befektetése, a telekocsi-szolgáltatással foglalkozó Autohop, amelynek lényege, hogy az autós és az utas az interneten talál egymásra, osztja meg a költségeket és a helyet a kocsiban.

Jól teljesített a befektetések számát tekintve az eddig 11 vállalkozásba tőkét injektáló, összesen 6,8 milliárd forintot kezelő PortfóLion Kockázati Tőkealap-kezelő Zrt. is. Az OTP Bank tulajdonában lévő cég anyagi és szakmai segítségével olyan, már nemzetközileg is ismert cégek indultak növekedésnek, mint a Nanushka divatcég, a mobilfizetéssel foglalkozó Cellum és a 3D-s modellezésre is használható Leonar3do.

A legkorábban létrejött alapkezelők még bőven lépéselőnyben voltak a kis-mélt vállalkozásokkal szemben, hiszen azok életben maradása függött a befek-

tetéstől, illetve a finanszírozás időtartamától. A HVG által megkérdezett több cégvezető is arra panaszkodott, hogy túl sokáig tartott az egyezkedés, s mire végre pénzhez jutottak, a cégük többségi részesedése (gyakran akár a 70 százaléka) az alapé lett. Így járt például a Neuzer Kerékpár Kft. is. A cégébe idén májusban szállt be az Orbán Viktor miniszterelnök barátjaként és a Videoton fociklub tulajdonosaként ismertté vált Garancsi István tulajdonában lévő, 3 milliárd forint uniós támogatással létrejött Garangold Investment Befektető Zrt. Az így létrejött, Hévízen közbringarendszert kiépítő Cycleme Bérkerékpár Rendszerek Kft.-ben 70 százalékot szerzett az alapkezelő. Kérdés azonban, verszemet kapnak-e a következő hónapokban a kezdő vállalkozások, és kikényszerítik-e a kockázati tőkésekől a növekedésükhöz szükséges jobb feltételeket, illetve az alapkezelők meddig húzzák az időt, mielőtt elkezdik a „pénzszórást”.

PÉLDA NÉLKÜLI annak a néhány startupnak a helyzete, amelyekbe a korábban Töröcskei István ÁKK-vezérigazgatóhoz köthető alapok fektettek be. A pénzember kihátrál ugyanis az alapok mögül, megváltik részesedésétől. Az összesen 8,58 milliárd forintot kezelő Prosperitas Kockázati Tőkealap-kezelő Zrt.-t Deák Klárától – aki a Töröcskei és felesége által 51 százalékban tulajdonolt Széchenyi Bankot is vezette – egykor Gubicza Ágoston vette át, aki a sármelléki FlyBalaton repülőteret üzemeltető cégek vezetőjeként lett ismert. Ez utóbbiak közül a Cape Clear Aviation Repülőter-üzemeltető és Fejlesztő Kft. már felszámolás alatt áll. Szintén Gubicza az egyik társtulajdonosa október 22-étől a 4,3 milliárd forint felett rendelkező Dinamo Ventures Kockázati Tőkealap-kezelő Zrt.-nek.

Mindenesetre ritkán fordul elő, hogy az oly sokszor, szinte már az unalomig – bár megérdemelten – emlegetett, interaktív videoközvetítésre szakosodott Ustream céghez hasonló sikereket érjen el egy kezdő vállalkozás. A kockázati-tőke-alapkezelők vezetőinek egyöntetű véleménye szerint tíz befektetésből nyolc elbukik, de a két talpon maradó vállalkozás, amelybe tőkét pumpáltak, a továbbadást követően nemcsak visszahozza a nyolc bukott vállalkozásba pumpált pénzt, hanem azon felül profitot is termel. ■ RÁCZ TIBOR